

2000. évi LXVI. Törvény a fizetett éves szabadságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1970. évi 54. ülészakán elfogadott 132. számú Egyezmény kihirdetéséről

1. § Az Országgyűlés a fizetett éves szabadságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1970. évi 54. ülészakán elfogadott egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (A Magyar Köztársaság megerősítő okiratának letétbe helyezése a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójánál 1998. augusztus 19. napján megtörtént. Magyarországra nézve az egyezmény 1999. augusztus hó 19. napján hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

"132. számú Egyezmény a fizetett éves szabadságról (módosított)

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1970. június 3-án ötvennegyedik ülészakára ült össze, és

miután úgy határozott, hogy elfogad a fizetett szabadságról szóló különböző javaslatokat, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat Nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1970. június 24-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely "a fizetett szabadságról szóló 1970. évi (módosított) Egyezmény" néven idézhető:

1. Cikk

Jelen Egyezmény rendelkezéseit, amennyiben kollektív szerződések, választott bírói ítéletek, bírósági döntések, a törvényes bérmegállapítási rendszer vagy bármely más, az egyes országok sajátos körülményeinek megfelelő és az ottani gyakorlattal összhangban álló úton és módon nem jutottak érvényre, az egyes országoknak jogalkotása útján kell hatályba léptetni.

2. Cikk

1. Jelen Egyezmény a tengerészek kivételével minden munkavállalóra vonatkozik.

2. Amennyiben szükséges, az illetékes hatóság vagy az adott országban kialakított megfelelő rendszer útján, az érintett munkaadói és a munkavállaló szervezetekkel folytatott konzultáció után - amennyiben ilyen szervezetek léteznek - intézkedéseket lehet tenni az Egyezmény hatálya alóli kivonásra olyan korlátozott munkavállalói kategóriák esetében, melyek tekintetében az Egyezmény alkalmazása egyedi természetű és jelentős mérvű végrehajtási vagy törvényhozási, illetve alkotmányjogi akadályokba ütközne.

3. A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam köteles a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmánya 22. Cikke értelmében benyújtandó első jelentésében indoklással együtt megjelölni azon kategóriákat, amelyeket a jelen cikk 2. bekezdése alapján mentesített az Egyezmény hatálya alól. Az Egyezményt ratifikáló tagállamok későbbi jelentéseikben kötelesek ismertetni a kivont kategóriákra vonatkozó jogi és gyakorlati helyzetet, megjelölve azt, hogy az Egyezmény hatálya mennyiben terjed ki, illetve a tervek szerint a jövőben mennyire fog kiterjedni a kivont kategóriákra.

3. Cikk

1. Minden személy, akire a jelen Egyezmény hatálya kiterjed, jogosult a megállapított minimális időtartamú éves fizetett szabadságra.

2. A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam köteles a ratifikációs okmányhoz csatolt nyilatkozatában megjelölni a szabadság időtartamát.

3. A szabadság időtartama semmilyen esetben sem lehet rövidebb egy szolgálati évre három munkahétnél.

4. A jelen Egyezményt ratifikáló minden tagállam a későbbiekben kiadott nyilatkozatában bármikor közölheti a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával, hogy hosszabb szabadságot állapít meg, mint amelyet a ratifikáció időpontjában megjelölt.

4. Cikk

1. Minden olyan személy, akinek szolgálati ideje az adott évben rövidebb, mint a 3. Cikkben szereplő teljes szabadságra való igényjogosultsághoz megjelölt szolgálati idő, az adott évre vonatkozó szolgálati ideje szerint arányosan csökkentett időtartamú fizetett szabadságra jogosult.

2. Az "év" kifejezés a jelen cikk szerint naptári évet, vagy bármely más, azonos hosszúságú időszakot jelent, amelyet az érintett ország illetékes hatósága vagy e célra elfogadott fóruma állapít meg.

5. Cikk

1. A fizetett szabadságra való igényjogosultsághoz minimális szolgálati idő teljesítése követelhető meg.

2. Az adott ország illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása állapítja meg a minimális jogszerző szolgálati idő hosszát, melynek tartama azonban nem haladhatja meg a hat hónapot.

3. Az adott ország illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása állapítja meg a fizetett szabadságra való jogosultság megállapítása szempontjából alkalmazott szolgálati idő kiszámítási módot.

4. Az adott ország illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása által meghatározott feltételek mellett beszámít a szolgálati időbe az érintett személy akaratán kívüli, betegség, baleset vagy szülési szabadság által előidézett távolmaradása a munkahelyéről.

6. Cikk

1. Az állami és szokásos ünnepnapokat, függetlenül attól, hogy a fizetett szabadság időszakára esnek-e vagy sem, nem lehet beszámítani a jelen Egyezmény 3. Cikk 3. bekezdésében feltüntetett éves minimális fizetett szabadság időtartamába.

2. Az egyes országok illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása által megállapított feltételek mellett azokat a napokat, amelyeken a foglalkoztatott személy betegség vagy baleset miatt munkaképtelen, függetlenül attól, hogy a szóban forgó napok a fizetett éves szabadság időszakára esnek-e vagy sem, nem lehet beszámítani a jelen Egyezmény 3. Cikk 3. bekezdésében szereplő fizetett éves szabadság minimális időtartamába.

7. Cikk

1. Minden személy, aki a jelen Egyezmény szerint szabadságot vesz ki, az egész szabadság időtartamára jogosult szokásos vagy átlagkeresete folyósítására (beleértve a természetben fizetett bármely javadalmazás pénzbeli ellenértékét is, amennyiben ilyenben részesül, feltéve, ha nem olyan állandó jellegű juttatásról van szó, amelyet a jogosult szabadságától függetlenül is élvez), amelyet az adott ország illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása által meghatározott módon kell kiszámítani.

2. A jelen Egyezmény 1. bekezdésében szereplő összegeket - a munkavállaló és munkáltató eltérő megállapodás hiányában - az érintett munkavállaló részére a szabadság megkezdése előtt kell kifizetni.

8. Cikk

1. A fizetett éves szabadság megosztását az adott ország illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása engedélyezheti.

2. Amennyiben a munkaadóra és az érintett munkavállalóra vonatkozó megállapodás eltérően nem rendelkezik, a szabadság egyik részének legalább két folyamatos munkahetet kell magába foglalnia, feltéve, hogy a szóban forgó munkavállaló szolgálati ideje alapján jogosult az ilyen időtartamú szabadságra.

9. Cikk

1. A jelen Egyezmény 8. Cikk 2. bekezdésében feltüntetett minimális megszakítás nélküli fizetett éves szabadságot legkésőbb a szabadságra való jogosultság keletkezésének évét követő egy éven belül ki kell venni, illetve ki kell adni, a fennmaradó részt pedig a jogosultság keletkezését követő év vége után legfeljebb 18 hónapon belül kell kivenni, illetve kiadni.

2. Az érintett munkavállaló hozzájárulásával az éves szabadságnak a meghatározott minimális időtartamon felüli részét el lehet halasztani a jelen cikk 1. bekezdésében megjelölt határidőn túl megjelölt későbbi időpontig.

3. A 2. bekezdésben szereplő minimális időtartamot és halasztási határidőt az illetékes hatóság határozza meg az érintett munkaadói és munkavállalói szervezetekkel folytatott konzultáció vagy kollektív tárgyalások útján, vagy pedig az egyes országok gyakorlatához illeszkedő, az ország sajátos feltételeinek megfelelő bármely más módon.

10. Cikk

1. A szabadság kivételének konkrét idejét a munkaadó határozza meg az érintett munkavállalóval vagy képviselőjével folytatott konzultáció után, feltéve, ha a szabadság kivételének ideje nincs rendeleti úton, kollektív szerződésben, választott bírósági ítéletben vagy az ország gyakorlatának megfelelő más módon szabályozva.

2. A szabadság idejének konkrét meghatározásánál figyelembe kell venni a munka követelményeit, valamint a munkavállaló pihenési és üdülési lehetőségeit.

11. Cikk

Azon munkavállalónak, aki letöltötte a jelen Egyezmény 5. Cikke 1. bekezdésében feltüntetett minimális szolgálati időt, munkaviszonya megszűnése esetén biztosítani kell a letöltött szolgálati ideje után járó, de még ki nem vett fizetett szabadságot, vagy szabadságmegváltást, illetve ezek helyett egyenértékű szabadsághitelt.

12. Cikk

Az egyes országok feltételeitől függően semmis, illetve tilos minden olyan megállapodás, amely a jelen Egyezmény 3. Cikk 3. bekezdésében feltüntetett minimális éves fizetett szabadságra vonatkozó jogról vagy egy ilyen szabadságról való ellenszolgáltatás vagy egyébként lemondást tartalmaz.

13. Cikk

Az egyes országok illetékes hatósága vagy e célra alkalmas eljárása külön intézkedéseket állapíthat meg arra az esetre, ha a munkavállaló szabadsága alatt olyan fizetett tevékenységet folytat, amely összeegyeztethetetlen a szabadság céljával.

14. Cikk

A jelen Egyezmény hatályát biztosító intézkedésekkel összhangban hatékony intézkedéseket kell fogantatosítani a fizetett szabadságra vonatkozó előírások vagy rendelkezések tiszteletben tartásának biztosítására megfelelő ellenőrzés vagy egyéb eszközök útján.

15. Cikk

1. A tagállamok külön-külön vállalhatják a jelen Egyezmény által előírt kötelezettségeket

(a) a mezőgazdaságtól eltérő gazdasági szektorban foglalkoztatott személyek, illetve

(b) a mezőgazdaságban foglalkoztatott személyek vonatkozásában.

2. Minden tagállam köteles ratifikációjában megjelölni, hogy a jelen Egyezmény által előírt kötelezettségeket az 1. bekezdés (a) albekezdésében, az 1. bekezdés (b) albekezdésében, vagy mindkét albekezdésben feltüntetett személyek vonatkozásában vállalja-e.

3. Azon tagállamok, melyek a ratifikáció időpontjában a kötelezettségeket csak az 1. bekezdés (a) vagy (b) albekezdésében felsorolt személyek vonatkozásában vállalják, a későbbiek során bármikor értesíthetik a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatóját arról, hogy a kötelezettségvállalást kiterjesztik az Egyezmény által érintett összes személyre.

16. Cikk

Jelen Egyezmény az alábbi pontokon módosítja az évenkénti fizetett szabadságról szóló 1936. évi Egyezményt és a fizetett szabadságról (mezőgazdaság) szóló 1952. évi Egyezményt:

(a) jelen Egyezmény kötelezettségeinek vállalása a nem mezőgazdaságban foglalkoztatott személyek tekintetében azon tagállam részéről, mely aláírta a fizetett szabadságról szóló 1936. évi Egyezményt, ipso jure maga után vonja ez utóbbi Egyezmény azonnali felmondását;

(b) jelen Egyezmény kötelezettségeinek vállalása a mezőgazdaságban foglalkoztatott személyek tekintetében azon tagállam részéről, mely ratifikálta a fizetett szabadságról (mezőgazdaság) szóló 1952. évi Egyezményt, ipso jure magával vonja ez utóbbi Egyezmény azonnali felmondását;

(c) jelen Egyezmény hatályba lépése nem zárja ki a fizetett szabadságról (mezőgazdaság) szóló 1952. évi Egyezmény későbbi ratifikálásának a lehetőségét.

17. Cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

18. Cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

19. Cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

20. Cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

21. Cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. Cikke értelmében valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

22. Cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

23. Cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

(a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 19. Cikk rendelkezéseire, ipso jure magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;

(b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

24. Cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles. "

3. § E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1999. augusztus hó 19. napjától kell alkalmazni.